

„PENZIÓN“ Zariadenie sociálnych služieb Topoľčany

Informačné noviny

„Domoviny“

Číslo 6

Dátum vydania: 11.05.2021

SLOVO NA ÚVOD

Dámy a páni,

zas prišiel máj, ten lásky čas. Máj je asi najospevovanejší mesiac v roku. Začína sa Sviatkom práce, týždeň na to oslavujeme Deň víťazstva. Prvého mája by sa mali zaľúbení bozkať pod rozkvitnutou čerešňou kvôli stabilite vzťahu. Máj je taktiež mariánsky mesiac. Aj májová bryndza je vraj najchutnejšia. A samozrejme nemôžem zabudnúť na naše mamy, staré či prastaré mamy. Aj tie v máji majú svoj sviatok.

Tohtoročný máj je a bude trochu odlišný. Počas apríla sme boli zodpovední a možno sme mali len šťastie. V každom prípade epidemiologická situácia je celkom priaznivá. Na majálese si isto iste nezakrepčíme, ale radovánky v podobe nákupov, návštevy kaderníctva, bohoslužieb a pod. si už dopriať môžeme. Dokonca aj káva, či pivo sa dajú vypiť v kultúrnych podmienkach, i keď len na terasách. Vďaka Bohu aj za to.

Podstatná časť klientov je už zaočkovaná druhou dávkou, takže sa postupne ideme „otvárať svetu“. Ako vždy v takýchto prípadoch ideme do rizika a bude to útok na nervy vedúcej sestry, ale verím, že zodpovednosť a dostatočné IQ všetkých zainteresovaných prinesú želané výsledky. Klienti sa po dlhšej dobe budú môcť osobne vidieť so svojimi blízkymi, čo je síce super, ale v tom práve spočíva to riziko. Ešte totiž zďaleka nemáme vyhrané a koronavírus sa nechystá nás opustiť. Ako som však už vyššie uviedol, keď budeme používať mozog a budeme zodpovední, všetko dobre dopadne.

Držme si teda palce, buďme múdri a zodpovední.

Mamám, starým mamám, prastarým mamám želám všetko len to najlepšie k ich sviatku. Nech sú ospevované ako ten mesiac máj.

Ondrej Božík, v.r

*„Matka je tá, ktorá môže zastúpiť
všetkých,
no ktorej miesto nezastúpi nik iný“.
(Kardinál Mermillod)*

Deň Zeme 2021

História vyhlásenia tohto dňa siaha do roku 1970. Iniciátorom jeho vyhlásenia bol environmentálny aktivista, senátor Spojených štátov Gaylord Nelson. V súčasnosti ide o ekologicky motivovaný sviatok, upozorňujúci ľudí na vplyv ničenia životného prostredia. Deň Zeme sme si 22.04.2021 pripomenuli rozhovormi a vypracovaním pracovných listov, ktoré sme pripravili pre našich klientov. Cieľom týchto činností je vzbudiť záujem o životné prostredie a svojím aktívnym prístupom poukázať na dôležitý význam jeho ochrany.

Kristína D.

Mgr. Ivan Mallo – pedagóg, zberateľ, „žochár“

Pán Mallo je klientom nášho zariadenia. V Topoľčanoch sa narodil, profesionálne tu pôsobil, prežil tu celý svoj život, a preto mu právom prislúcha „žochárske“ prirovnanie, ku ktorému sa hrdo hlási. Fascinovali ho najmä miestne dobové fotografie a historické pohľadnice, ktoré zbieral. Na základe týchto materiálov vydával kalendáre rôznych typov. Od roku 1997 vydáva stolové kalendáre mesta Topoľčany, posledný je aktuálny na rok 2021. Okrem pôsobivej titulnej strany obsahuje 27 historických fotografií, z ktorých najstaršia je z roku 1898. Do jeho pútavej tvorby patrili spomienkové a pamiatkové práce, publikácie i vlastné fotografie. Hovorí o sebe, že roky, ktoré prežil, boli zaujímavým a tvorivým obdobím, boli zmyslom jeho života. Vzdelaný pán pôsobiaci skromným dojmom prezrádza, že úctyhodný vek prináša choroby a má svoje úskalia. Dnes rád v stručnosti zaspomína a hovorí o potrebe oddychovať, stíšiť sa. Pri ponuke opísať jeho originálnu tvorbu do našich novín, sa pán Mallo pousmial a s nadšením súhlasil.

Mgr. Ivan Mallo

Bibiana D.

Titulná strana Stolového kalendára Topoľčany 2021

Tancuj, tancuj, vykrúcaj

Dňa 29. 04. 2021 sme si pripomenuli s klientmi Medzinárodný deň tanca. Posolstvom dňa je oslava tanca, zjednotenie jeho všetkých foriem, zvýraznenie jeho schopnosti spájať ľudí. Tanec má kladný vplyv na mozog a na kondíciu. Rytmické kroky v sprievode chytlavej hudby nás naladili do dobrej nálady.

Hana H.

Klienti „PENZIÓNU“ so sociálnou pracovníčkou Hankou

Máj, lásky čas v „Penzióne“

Máj nie je mesiac ako každý iný, ide o lásky čas. Počas uplynulých dní sme v zariadení vyrábali srdiečka pre radosť blízkych. Na výrobu sme použili rôzne materiály ako papier, špajdle, lepidlo, rôzne farebné stužky. Podporili sme tvorivé schopnosti a manuálne zručnosti aktívnych klientok. Výsledkom zmysluplnej tvorivej činnosti sú symbolické darčeky venované tým, ktorých nosíme v srdci.

Adriana S.

Klientky „PENZIÓNU“

Tradície našich predkov:

Máj, čas Púbošti – stavanie mája

Mesiac máj sa viaže k obdobiu lásky, energie a zrodu nového života. Symbolom tohto obdobia je aj strom „máj“, ktorý predstavuje zdravie a vitalitu pre všetky ženy a dievčatá z miest a dedín. História stavania mája siaha až do roku 1255 do nemeckého mesta Aachen, kde sa máje stavali pred príbytkami bohatých mešťanov, na znak vážneho záujmu o švárne dievča. U nás na Slovensku, sa máje v oblasti západného Slovenska stavali na začiatku mesiaca, hlavne v noci na prvého mája. Na Zemplíne či na juhu stredného Slovenska sa stavali na Turíce. Stavanie mája bola úloha mladých mužov, ktorý sa na tento rituál chystali v tajnosti aj týždeň. Vysoké, dlhé stromy okolo desiatich metrov, najčastejšie jedle, smrek, borovice alebo brezy, najskôr zbavili kôry a kmeň očistili od konárov. Strom potom ozdobili ornamentmi a zelený vrcholec dlhými pestrofarebnými papierovými či látkovými stuhami, šatkami od milej a fľaškami s páleným. Na našom území boli máje výrazom úcty a lásky k dievčaťu. Zvyčajne ich chlapi stavali slobodným dievčatám. Pri stavaní mája si chlapi pomáhali a niekedy sa partie chlapcov pretekali, kto bude rýchlejší. Občas si dokonca máje navzájom rúcali. Mládenec, ktorý mal o slečnu vážny záujem jej postavil vlastný máj, ktorý sa mohol líšiť tým, že bol iného druhu, mohol byť vyšší či odlišne vyzdobený. Mohlo sa stať, že jedna dievčina mala množstvo nápadníkov, a teda aj viac májov. Dievčina pozorovala z okna, ktorí chlapi majú o ňu záujem a na druhý deň ich odmenila pierkom za klobúk alebo aj peniazmi, za ktoré mladí muži usporiadali májovú zábavu. Na iných miestach pozývali mládencov priamo do domu, kde ich pohostili. Pre chlapca to bola zároveň možnosť, ako dať najavo svoje city rodičom mladej devy. Niekde chlapi chodili aj s muzikou a dievčatá pri máji vytancovali. Postrachom pre dievčatá bolo postavenie suchého jalovca - borievky do ich dvora, ktorý sa staval hlavne starým dievkam a bol dôvodom na veľký hnev.

Niektoré tradície našich predkov zanikli, niektoré sa zachovali dodnes tak, ako stávanie mája. Dnes je to skôr tradícia symbolická. Stavajú sa jeden alebo dva máje pre celú obec, no je to pekná tradícia, pretože stavba je spojená s veselnicou a hodmi pre celú dedinu.

Zdroj: <https://dynastic.sk/tradicie-nasich-predkov-stavanie-maja/>

Kristína D.

www.mojetopolcany.sk

„Máj zelený“ – zdroj fotografie internet

Spomienka na mamu

Mama pre mňa znamenala veľmi veľa a preto si na ňu spomínam veľmi často. Nielen na roky, ktoré som s ňou prežila, ale aj na jej detstvo, o ktorom mi často rozprávala. Pochádzala z roľníckej rodiny. Otec jej zomrel, keď mala 10 rokov. Jej mama zostala sama s piatimi deťmi, druhýkrát sa už nevydala. O tri roky na to začala 2. svetová vojna. Starší brat bojoval v Taliansku, kde prišiel o nohu. Celú tú robotu okolo gazdovstva zastávala mama a babka.

Vydala sa, keď mala 20 rokov. Bolo nás spolu 7 detí, 6 dievčat a 1 chlapec. Robota jej stále len pribúdala a zároveň aj starosti o nás. Nebolo to ľahké obdobie, bolo to pár rokov po vojne – 50. roky minulého storočia. Aj napriek tomu, nikdy nám nechýbalo jedlo na stole. Mama nám prešívava veci po starších súrodencoch, dokázala zo starého urobiť nové. Od malička nás viedla ku skromnosti a poslušnosti. Otec chodil na týždňovky do fabriky.

Roky ubiehali a pomaly sme začali vylietať z rodného hniezda. Najprv to boli školy, internáty, svadby, zamestnania. Rodina sa začala postupne rozrastať. Mama sa tešila z 11 vnúčenciev a 1 pravnučky. My deti sme bývali s rodinami v rôznych kútoch Slovenska. Vždy sme čakali hlavne na letné prázdniny, ktoré sme prežívali u mami. Deti tam mali veľkú záhradu, v blízkosti bola lúka, potok, to bol pre nich raj. A my s mamou sme len vyvárali, niekedy sme mali okolo stola aj 20 hladných krkov. Mama vyvárala také gazdovské, tradičné jedlá. Raz sme narátali 700 kusov pirohov. V sobotu ráno už rozvoniaval domáci chlieb, pagáče a kysnuté koláče. V podvečer boli „opekačky“, na ktoré sa deti najviac

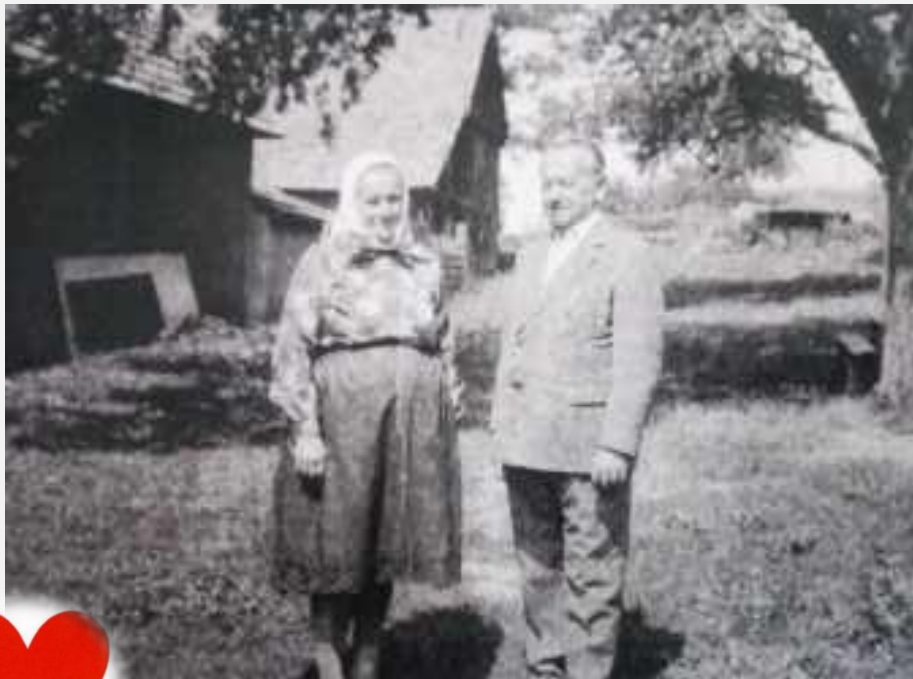
tešili. Mama nechcela s niektorými prácami ani pomáhať, že sme na dovolenke a ona má veľa času. Všetko robila s veľkou láskou. Bola rada, keď sme sa tam u nej stretávali.

Ilustračná fotka – zdroj internet

Čas bežal, roky pribúdali a s nimi aj choroby. Mama zomrela vo veku 73 rokov. Mala ťažký život, ale duchom a láskou veľmi bohatý. Bola spoločenská, v dedine sa aktívne zapájala do rôznych akcií. Všetci na ňu spomínali iba v dobrom. Milovala folklór, pekne spievala, rada tancovala. Zúčastňovala sa zájazdov a navštevovala pútnicke miesta. Každému rada pomáhala. Jeden zaťko jej povedal takto: „Mama, keby boli všetci ľudia takí ako Vy, nemuseli by existovať policajti.“ (dotyčný zaťko bol policajt). **Jeden prežitý život sa dotkol mnohých, ale naša mama Žofia, žije stále v našich srdciach.**

Podľa spomienok pani J.J. spracovala Bibiana D.

Autentická fotografia - pani Žofia s manželom

Deň matiek 2021

V roku 1914 vyhlásil americký prezident Woodrow Wilson prvú oficiálnu oslavu Dňa matiek, ako celonárodného sviatku. Pri tejto príležitosti sme si 10.05.2021 uctili všetky matky, babky, staré mamy v zariadení. Sociálni pracovníci v mene riaditeľa Mgr. Ondreja Božika, oslovili vrúcnyh priánim zdravia v ďalšom žití, srdcia prítomných. Na záver všetky naše drahé matky boli obdarované sladkou dobrotou.

Kristína D.

Deň matiek

Klientky „PENZIÓNU“

Milan Rúfus

Mama

*Vie o nás všetko. Viac než mnohí iní.
A napriek tomu nikdy nesklame.
A nespomína dlho na prečiny.
O kom to vravím? Predsa o mame.*

*Mama. Ten človek, čo najdlhšie mlčí,
keď ublížia mu jeho najbližší.
Po každom páde znovu chodiť učiť.
Po každom plači znova utíši.*

*Mama. Tá večná diakonka skromná.
Vyperie, vyžehlí, sedí nad šitím.
Takejto službe sa nič nevyrovná.
No iný život bol by nebytím
pre ňu, čo trpne pre každý náš krôčik.*

*A dá aj to, čo sama postráda.
Srdcom je pri nás, kam nevidia oči.
Nechce nás stratit'. Veľmi nerada.
Preto sa bojí snád' viac, než by chcela.
Hádam viac než my sami o seba.*

Šikovné ruky našich klientov nepotreujú komentár...

Ručné práce pani Anny D. sú súčasťou jej individuálneho plánovania

ČAROVNÁ SILA MEDVEDIEHO CESNAKU

Prechádzky v prírode môžeme využiť aj na zber medvedieho cesnaku. Medvedí cesnak je prírodné antibiotikum a preto sa jeho zber naozaj oplatí. Liečitelia už od dávna využívajú jeho zázračné účinky. Preto ak potrebujete po zime poriadny detox tela, medvedí cesnak je zaručene veľmi dobrá voľba. Medvedí cesnak je pre mnohých milovníkov zdravého jedla skutočným dôkazom toho, že jar je už konečne tu. Kuchyňa opäť ožije čerstvými surovinami, ktoré jej v zime tak veľmi chýbali. Medvedí cesnak si však nevychutnávajú iba ľudia povráva sa, že je prvou rastlinkou, ktorú medveď zje po prebudení zo zimného spánku. Začiatok apríla je ideálny na zber tejto prečisťujúcej bylinky. Táto bylinka sa vyskytuje vo vlhkých lesoch v blízkosti lesných potokov a riek. Medvedí cesnak obľubuje vlhké pôdy zmiešaných lesov. Najlepšie je ho zbierať do papierovej tašky, alebo prúteného košíka za slnečného počasia. Medvedí cesnak sa môže veľmi ľahko pomýliť s konvalinkou - síce krásne voňajúcou, no jedovatou rastlinou. Vôňa je hlavným indikátorom, vďaka ktorému konvalinku rozoznáte od medvedieho cesnaku. Medvedí cesnak má výraznú cesnakovú vôňu, ktorá konvalinke chýba. Medvedí cesnak je obľúbený v kuchyni, ale má aj liečivé účinky. Má detoxikačnú schopnosť, posilňuje imunitu, znižuje krvný tlak, pomáha bojovať s migrénami a bolesťami hlavy, pomôže uľaviť pri žalúdočných ťažkostiach, lieči ochorenia horných dýchacích ciest.

Zdroj ilustračného obrázka internet

RECEPT - Polievka z medvedieho cesnaku

Medvedí cesnak o svoje bohaté liečivé účinky nepríde ani tepelnou úpravou. Ďalším skvelým receptom, ktorý si zamiluje celá rodina, je krémová polievka z medvedieho cesnaku s chrumkavými krutónmi.

Ingrediencie

- plná hrst' medvedieho cesnaku (cca 100 g)
- 1 zemiak
- 1 cibuľa
- 1 jarná cibuľka
- olivový olej
- soľ
- čierne korenie

Postup

Na oleji opražte nadrobno nakrájanú cibuľu, potom pridajte očistený a nakrájaný zemiak a umytý nasekaný medvedí cesnak. Suroviny zalejte vodou tak, aby boli úplne ponorené, osoľte, okoreňte a nechajte variť približne 20 minút, kým nebude zemiak mäkký. Po uvarení všetko spolu poriadne mixujte dovtedy, kým polievka nie je jemná a krémová. V prípade potreby ju môžete zriediť vodou. Polievku pred podávaním **ozdobte chrumkavými krutónmi** a nasekanou jarnou cibuľkou.

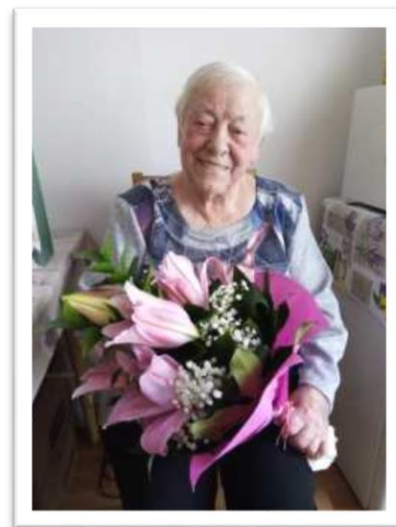
Spracovala Zuzana M.

„Oslávenci“, ktorí v mesiaci apríl oslávili narodeniny a meniny

Pani Eva G.

Narodeniny: Marta Š.,
Melánia K., Veronika S.,
Edita A.,
Emília Š., Magdaléna D.,
Mária B., Ivan M.,
Eva G., Beňadik L.
Meniny: Irena, Jarmila

Pani Edita A.

Vítame nových klientov

V mesiaci apríl prišli do nášho zariadenia:

Alžbeta M., Alžbeta U., Margita S.

Smútočné a spomienkové oznamy

V mesiaci apríl nás opustila: Anna H.

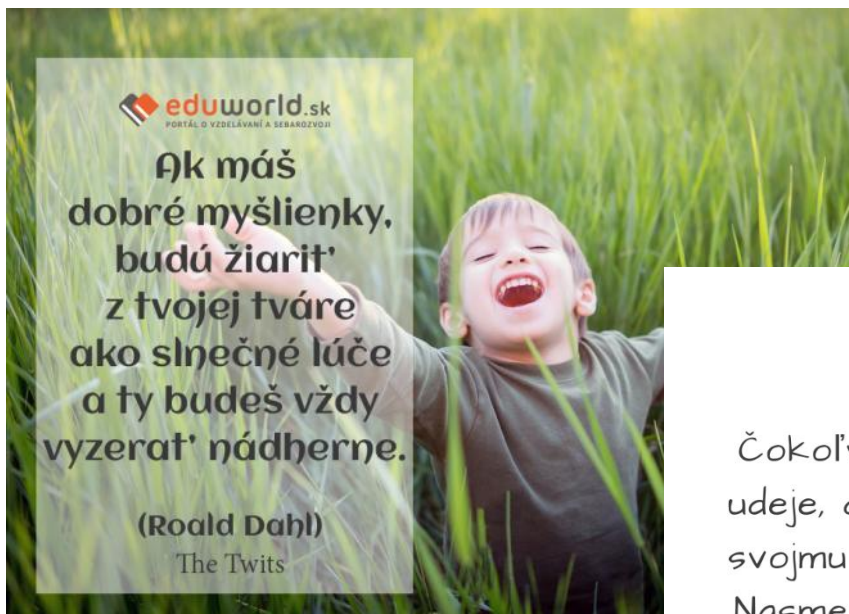

Závěrečná modlitba

Spomeň si, svätá Panna Mária, že nikdy nebolo počuť, žeby bol niekto opustený, kto sa utiekal pod tvoju ochranu, teba prosil o pomoc a žiadal o tvoje orodovanie. Povzbudený touto dôverou aj ja sa utiekam k tebe, Matka, Panna panien, k tebe prichádzam, pred tebou stojím ako úbohý a kajúci hriešnik. Matka večného Slova, neodmietni moje slová, ale ma milostivo vypočuj a vyslyš.

Amen

MOTIVAČNÉ MYŠLIENKY

Čokoľvek sa
udeje, dôveruj
svojmu srdcu.
Nasmeruje ťa
lepšie ako
akýkoľvek
kompas.

DREAM WALL

Foto: Denisa Križanová, denisa.krizanova@gmail.com

Zdroj obrázkov – internet, spracovala Bibiana D.

Blahoželáme výherkyni

*z predchádzajúceho čísla
našich novín v súťaži
lúštenie krížovky.*

Pani Emília Š.

Pán riaditeľ Mgr. Ondrej Božik s pani Emíliou

Zasmejme sa spoločne...

Bláznivé citáty

**-Babí máš wifi?-
-Nie len
guláš s knedľou
zlatko.-**

Zdroj obrázkov – internet.

SLOVO NA ZÁVER

Ďalší pracovný tím zamestnancov, ktorý sa podieľa na starostlivosti o Vás, našich klientov, je

„Oddelenie obslužných činností a stravovania“.

Toto oddelenie realizuje procesy bývania, stravovania, upratovania a prania, opráv a údržby. Výkonnými zamestnancami oddelenia sú tri pracovníčky vydaja stravy, šesť upratovačiek, dve pracovníčky práčovne, jeden údržbár a jeden vodič-údržbár.

Trinášť členný pracovný tím riadi vedúca, ktorou je Mgr. Renáta Uhlárová. V riadiacej činnosti efektívne využíva svoje vedomosti, organizačné schopnosti, sociálne kompetencie, aby spoločným úsilím dosiahli plnenie konkrétnych úloh daného oddelenia. V sociálnych službách pracuje 21 rokov. Za svoju dlhoročnú prácu bola morálne ocenená „Ďakovným listom“ od predsedu Nitrianskeho samosprávneho kraja. Okrem odborných schopností pri riadení využíva aj cieľavedomosť, zodpovednosť, iniciatívu a skúsenosti.

Pracovníčky vydaja stravy pracujú v dvojzmennej prevádzke, v nepretržitom pracovnom režime, čiže aj v sobotu a nedeľu. Strava sa u nás nepripravuje, iba rozdeľuje. Je zabezpečená dodávateľsky zo Strednej odbornej školy obchodu a služieb T. Vansovej Topolčany. Prinesenú pripravenú stravu od dodávateľa najskôr skontrolujú čo do množstva, kvality a teploty, rozdelia pre opatrovatelky, ktoré sú pridelené k jednotlivým poschodiam. Podľa požiadavky

upravujú stravu na mixovanú, ďalej vydávajú stravu v jedálni alebo do obedárov. Následne zberajú a umývajú použitý riad.

Upratovačky pracujú v jednozmennej prevádzke v nepretržitom pracovnom režime. Náplňou ich práce je upratovanie, ktoré podľa činností je rozdelené na denné, týždenné, dvojtýždenné a štvrťročné. Podľa harmonogramu, ktorý im zostaví vedúca, sa starajú o čistotu obytných miestností klientov, hygienických zariadení, spoločných priestorov, kancelárií, ale vykonávajú aj dezinfekciu kľučiek, zábradlia, vypínačov, výt'ahu.

Osobnú, posteľnú bielizeň, deky a pod. perú pracovníčky práčovne, ktorá je zriadená v suteréne zariadenia. Následne vypratú bielizeň dajú buď sušiť do sušičky alebo na sušiaky, žehliu, skladajú, v prípade potreby vykonajú opravu a ukladajú do košov na bielizeň, ktoré prevezme službukonajúci opatrovateľský personál. Pracovníčky práčovne pracujú v jednozmennej prevádzke.

Údržbár a vodič-údržbár pracuje tiež v jednozmennej prevádzke. Požiadavky na údržbu sa evidujú v „Knihe porúch a opráv“ a priebežne ich odstraňujú. Títo zamestnanci majú v kompetencii aj kosenie trávy, hrabanie lístia, odpratávanie snehu z chodníka, zbieranie odpadkov vo vonkajších priestoroch zariadenia, dezinfekciu lavičiek. Vodič-údržbár je zodpovedný za služobné motorového vozidlo.

Zuzana B.

Por. č. 6/2021, vychádza 11.05.2021, mesačník

Adresa redakcie:

Informačné noviny „Domoviny“

„PENZIÓN“ ZSS

Čsl. Armády 1870, 955 01 Topoľčany

Šéfredaktorka: Mgr. Zuzana Bartová – vedúca sociálneho oddelenia

Redakčný tím: sociálni pracovníci: Mgr. Bibiana Domanická, Mgr. Zuzana Molnárová, Mgr. Kristína Desatová, Mgr. Ivana Filová, Mgr. Martin Hajnovič, Mgr. Hana Hubová,
inštruktor sociálnej rehabilitácie: Anna Šipková.